

Предмет: Соопштение за медиуми,
Датум: 21.01.2019

Препораки за подобрување на законската регулатива и стратегии генерални состојби и заклучоци

Заклучоци и препораки во областа на социјална заштита и пристап до добра и услуги

Националниот ромски центар од Куманово продолжува со реализација на проектот „Спречување на дискриминација кон ромските деца“ во партнерство со Асоцијацијата за истражување, комуникации и развој “Паблик” - Скопје. Проектот финансиски е подржан од Европска унија.

Целта на проектот е да се промовира социјалната интеграција на ромските деца во општеството преку ефективна заштита на нивните основни човекови права. Активностите се имплементираат во период од март 2017 до март 2019 година во Општините Куманово, Крива Паланка, Кичево, Кочани, Штип и Прилеп.

Националниот ромски центар во рамките на проектот „Спречување на дискриминација кон ромските деца“ го подготви извештајот „Дискриминација на децата Роми, меѓународна и домашна регулатива, национални политики и институционална поставеност (анализа на случаи од терен)“¹. Национален ромски центар во извештајот нотира дека кога станува збор за **генерални состојби се појавуваат следниве појави:**

- Во јавноста се забележуваат се повеќе и повеќе реакции и претставки кон надлежните институции;
- Системот за жал сеуште има многу слабости, а добар дел од граѓаните не се ни свесни дека на одреден начин се директно или индиректно дискриминирани;
- Нивото на свест за препознавање и заштита од дискриминација е сеуште на ниско ниво, посебно кај жртвите припадници на ромската заедница, а исто така се истакнува и одредено ниво на недоверба кон институциите и органите надлежни за санкционирање на сторителите односно оние кои дискриминираат;
- На терен идентификувани се вкупно 104 случаи за кои се отворени 71 премети. Овие случаи идентификувани се на територијата на општините Прилеп, Кичево, Кочани, Штип, Куманово и Крива Паланка;
- Вкупниот број на премети кои се идентификувани на терен се распоредени во 7 области на делување:
  - Социјална заштита;
  - Добра и услуги;
  - Здравствена заштита;

¹ Во извештајот претставена е анализа на меѓународната регулатива и инструменти за заштита од дискриминација, анализа и на домашното законодавство, националните политики и документи на дел од државните институции, институционалната поставеност, механизмите за заштита од дискриминација, анализа на идентификувани случаи на дискриминација кон ромските деца и заклучоци и препораки во повеќе области.

- Матична евиденција;
- Домување;
- Образование;
- Управни работи при Министерството за внатрешни работи.

Заклучоци од областа на социјална заштита и пристап до добра и услуги

Социјална заштита

- Состојбата со децата на улица е алармантра. Во извештајот презентирани сеподатоци на Народниот правобранител од 2015 година согласно кој од вкупно 233 регистрирани деца на улица, 229 односно 98.2% се припадници на ромската заедница;
-
- Овие деца најчесто живеат со двајцата или само со еден родител. Родителите на овие деца се со многу низок степен на образование, поголем број се неписмени, а егзистенцијата на семејството зависи од примањата кои во најголем дел се од социјална парична помош, родителски додаток за дете или посебен додаток;
-
- Сите деца не се опфатени во образовниот процес. Дел од децата на улица се надвор од училишните клупи, поради проблемот со неевидентирање во матичната книга на родените, или пак од причина што ја надминале возраста за упис во прво одделение. Голем број од децата кои се запишани во образовниот процес, не го посетуваат редовно училиштето.

Добра и услуги

- Дискриминација во пристапот до добра и услуги по основ на етничка припадност, боја на кожа, гардероба, јазик и слично се почесто се појавува;
-
- Регистрирани се случаеви на дискриминација во областа добра и услуги за што неодамна судот во Битола има донесено втора пресуда против базенот “Довлецик” поради директна дискриминација и повреда на правото на еднаквост по етничка основа, боја на кожа и пол направена врз граѓани Роми.

Препораки за подобрување на социјалната заштита и пристапот до добра и услуги

Социјална заштита

- Состојбата со децата на улица е алармантра. Во извештајот презентирани се податоци на Народниот правобранител од 2015 година согласно кој од вкупно 233 регистрирани деца на улица, 229 односно 98.2% се припадници на ромската заедница;
- Овие деца најчесто живеат со двајцата или само со еден родител. Родителите на овие деца се со многу низок степен на образование, поголем број се неписмени, а егзистенцијата на

No difference =
Combatting Discrimination against Roma Children

This project is funded by the European Union

This project is implemented by: Национален ромски центар

семејството зависи од примањата кои во најголем дел се од социјална парична помош, родителски додаток за дете или посебен додаток;

- Сите деца не се опфатени во образовниот процес. Дел од децата на улица се надвор од училишните клупи, поради проблемот со неевидентирање во матичната книга на родените, или пак од причина што ја надминале возраста за упис во прво одделение. Голем број од децата кои се запишани во образовниот процес, не го посетуваат редовно училиштето.

Добра и услуги

- Дискриминација во пристапот до добра и услуги по основ на етничка припадност, боја на кожа, гардероба, јазик и слично се почесто се појавува;
- Регистрирани се случаеви на дискриминација во областа добра и услуги за што неодамна судот во Битола има донесено втора пресуда против базенот “Довлецик” поради директна дискриминација и повреда на правото на еднаквост по етничка основа, боја на кожа и пол направена врз граѓани Роми.

извештајот е достапен на: <http://www.nationalromacentrum.org/mk/wp-content/uploads/%D0%98%D0%97%D0%92%D0%95%D0%A8%D0%A2%D0%90%D0%88-%D0%90%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%98%D0%97%D0%90-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B0%D0%B8-%D0%BE%D0%B4-%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD.pdf>

Повеќе информации за проектот „Спречување на дискриминација кон ромските деца“.

Национален ромски Центар
ул. Доне Божинов 11/5, 1300 Куманово
Ирфан Мартез, Проектен менаџер
389 31 427 558, +39 70 543 326
martez@nationalromacentru.org
www.nationalromacentrum.org

Проектот „Спречување на дискриминација кон ромските деца“ е финансиран од страна на Европската Унија.
Извештајот е изготвен со помош на Европската Унија. Содржината на извештајот е единствена одговорност на Здружението на граѓани “Национален Ромски Центар”- Куманово (НРЦ) и партнерската организација Асоцијацијата за истражување, комуникации и развој “Паблик” - Скопје и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија.

This Project is funded by the European Union

Ul.Done Bozinov11/5
1300, Kumanovo
Phone: +389 31 42 75 58
Fax: +389 42 75 58
e-mail: info@nationalromacentrum.org
web: www.nationalromacentrum.org